

قفسه آهنگ

۱۰۰سالگی خواهرروزناثرب

مادرخوانده راک اندرول

علی رضا عشقی

● شاید باورش سخت باشد که در تاریخ نسبتاً مردانه موسیقی راک با ستاره‌هایی با موهای بلند و کیتارهای الکتریکی پر از نعره و جیغ، اولین خواننده‌ای که کیتار الکتریک به دست گرفت و میان آوازش به نواختن سولوهای طولانی می‌پرداخت، آن هم در زمانی که موسیقی بلوز، موسیقی اهریمنی پنداشته می‌شد، دختر جوانی بود که از سن چهارسالگی در شهری کوچک در حاشیه رود می‌سی‌سی‌پی در ایالت آرکانزاس کیتارزدن را به‌همراه آوازخواندن در کلیسای خدا در مسیح در کنار مادرش آغاز کرده بود. شاید حرف گزافی نباشد که خواهر روزتا ثارپ را مادرخوانده موسیقی راک‌اندربول بنامیم. ۲۰ مارس ۲۰۱۵ سالروز صدسالگی خواهر روزتا بود؛ کسی که برخلاف نوازندگان بلوزی که گفته می‌شد روح خود را به ابلیس فروخته‌اند و ترانه‌هایی از لاقیدی، می‌گساری و زن‌بارگی می‌خواندند، با کیتار خود بلوز می‌زد و روی آن ترانه‌های گاسپل کلیسایی می‌خواند و منبع الهام کسانی چون الویس پریسلی، لیتل ریچارد، چاک بری، جری لی لوییس و جانی کش بود. او در شن سالگی به‌همراه مادرش به شیکاگو کوچ کرد. پس از سال‌ها گاسپل خوانی با مادرش در کلیسا، در سال ۱۹۳۸ در ۲۳ سالگی به نیویورک رفت و اولین قطعه‌های خود را ضبط کرد. کارش به‌سرعت گل کرد و به اولین خواننده پرفروش گاسپل تبدیل شد. همچنین به همکاری با گروه‌های موسیقی جاز از جمله دوک الینگتون و کانت بیسی پرداخت. هم از دیدگاه موزیسین‌ها و مخاطبان موسیقی جزو بلوز اجرای موسیقی کلیسایی گاسپل در کلوب‌های شبانه کاری غیرمعمول بود و هم از نظر مذهبی‌های محافظه‌کار کیتارزدن و آوازخواندن یک زن در چنین مکان‌هایی کاری ناهنجار به‌شمار می‌رفت که آنان از خشمگین می‌کرد. بااین حال، او نه تنها از این‌ور رانده و از آن‌ور مانده نشد بلکه توانست جای خود را در دنیای موسیقی با قاطعیت تمام باز کند. قطعه هرروز چیزهای غریبی اتفاق می‌افتد، که در سال ۱۹۴۴ ضبط شده بود، اولین ترانه گاسپلی بود که به بیلبورد راه پیدا کرد و به نظر بخشی از تاریخ‌دانان موسیقی راک اولین قطعه ضبط‌شده موسیقی راک‌اندربول محسوب می‌شود. او در اواخر دهه ۵۰، تور بلندمدتی در انگلستان برگزار کرد. همچنین در طول سال‌های ۶۳ تا ۶۵ سی‌فستیوال‌های بزرگی در بریتانیا و سایر کشورهایی اروپا موسوم به کاروان بلوز و گاسپل برگزار شد که او به‌همراه مادی واترز، هولین وولف، بیگ جو ویلیامز، لایتین هاپکینز و دیگر موزیسین‌های بلوز دیگری در آن شرکت کرد که اجرای او در ایستگاه قطاری در نزدیکی منچستر در سال ۶۴ بسیار مشهور است. همین اجراهای موسیقی فولک آمریکا به بریتانیا باز کرد که بعدتر باعث به‌وجودآمدن بلوز بریتانیایی شد و با ظهور گروه‌هایی همچون بیتلز و رولینگ استونز و تأثیر موسیقی آنها بر جریان موسیقی راک‌اندربول آمریکا به تهاجم بریتانیایی معروف شد. باب دیلان در مجموعه برنامه‌های رادیویی خود درباره موسیقی فولک آمریکا در معرفی خواهر روزتا ثارپ درباره این تور می‌گوید: «مطمئنم انگلیسی‌های زیادی بعد از دیدن کیتارزدن او کیتار به دست گرفتند». رابرت پلانت، خواننده گروه لد زپلین، در پستی در صفحه فیس‌بوک خود با اشاره به صدسالگی خواهر روزتا گفته: «رابرت پلانت ۱۵ساله، خواهر روزتا را در فستیوال موسیقی فولک و بلوز آمریکایی در بریتانیا در سال ۶۴ دنبال می‌کرد». او در آلبوم شخصی خود در سال ۲۰۰۷ به‌همراه آلبسون کراوس، با اجرای ترانه‌ای به‌نام خواهر روزتا پیش از ما می‌رود، ادای دینی به او کرده است. خواهر روزتا ثارپ از جهات مختلفی شخصیت بسیار مهمی در تاریخ موسیقی راک‌اندربول به‌شمار می‌آید. او هیچ‌گاه آن‌طور که باید و شاید مورد تقدیر قرار نگرفت و هیچ‌گاه در تالار مشاهیر راک‌اندربول معرفی نشد. تنها در سال ۲۰۰۷ به تالار مشاهیر بلوز وارد شد. همچنین در سال ۲۰۰۸، روز ۱۱ ژانویه توسط فرماندار پنسیلوانیا روز خواهر روزتا نامیده شد. او که به‌خاطر اجراهایش خیابان‌ها در آمریکا بند می‌آمد و برای مراسم سوومین عروسی‌اش ۲۵ هزار نفر با خریدن بلیت در استادیومی حاضر شدند، پس از مرگش در سال ۱۹۷۳ در ۵۸ سالگی، پس از سه‌سال بستری‌بودن به‌دلیل سکته مغزی و قطع پا به‌سبب دیابت، در مراسم عزایش ختزی نیمی از کلیسا نیز بر نشد.

شرق: درحالی‌که چندروزی بود خبر بیماری عباس کیارستمی، فیلم‌ساز ایرانی، در محافل خصوصی بر سر زبان‌ها افتاده بود، باشگاه‌خبرنگاران جوان وایسته به صداوسیما، این سکوت خبری را تاب نیاورد و خبر حمله قلبی او را روز گذشته روی خروجی سایت خبری خود قرار داد. به گزارش این سایت خبری، وضعیت جسمانی این کارگردان سینما که چندی پیش دچار عارضه قلبی شده، اکنون بهتر است. به گفته یکی از نزدیکان عباس کیارستمی، این کارگردان که دو هفته پیش دچار عارضه قلبی شده بود، هم‌اکنون در بهودی کامل به‌سر می‌برد. فیلم‌ساز تحسین‌شده سینمای ایران که اول تیرماه با به ۷۵سالگی گذاشته، حدود دو هفته پیش دچار عارضه قلبی و در بیمارستان آراد بستری شد، اما به دلایلی به بیمارستان پارس منتقل شد و در آنجا تحت مداوا قرار گرفت.

آن‌طور که باشگاه خبرنگاران گزارش داده، کیارستمی درحال‌حاضر در خانه یکی از نزدیکانش در حال استراحت است و خوشبختانه دوره نقاهت را پشت‌سر می‌گذارد. کمتر از یک هفته پیش خبر کلیدخوردن فیلم تازه این کارگردان در

حال کارگردان «طعم گیلas» خوب است

حمله به قلب «کیارستمی»

چین، درباره راهبه‌های چینی منتشر شد. کیارستمی که پیش از این قرار بود فیلمی با موضوع زنی خدمتکار را کارگردانی کند، از ساخت این فیلم منصرف شد و داستانی درباره راهبه‌های یک صومعه چینی را جلو دوربین می‌برد. سال گذشته میلادی، ژولیت بینوش، بازیگر شناخته‌شده سینما، در گفت‌وگویی با «ایندی وایر» اعلام کرده بود: کیارستمی قصد دارد فیلمی در چین بسازد و موضوع آن به زن خدمتکاری برمی‌گردد که در مجتمع بزرگی وظیفه نظافت اتاق‌ها را برعهده دارد. بعد از انتشار این خبر، کیارستمی آن را رد نکرد، اما جزئیات بیشتری هم در این‌باره منتشر نشد. حال خبر می‌رسد کیارستمی از ساخت این فیلم‌نامه منصرف شده و هم‌اکنون در نظر دارد داستان جدیدی را جلو دوربین ببرد که البته آن هم در چین می‌گذرد. آن‌طور که مهر پیش از این گزارش داده، داستان این فیلم مربوط به راهبه‌های یک صومعه در چین است که به‌دلیل باورهای دینی‌شان ازدواج نمی‌کنند و قرار است شهرپورماه سالار جاری کلید زده شود. کیارستمی پس از بازدید از لوکیشن‌های موردنظر در چین، تصمیم می‌گیرد داستانی درباره راهبه‌های یک صومعه را براساس فضای

تذکر نماینده مجلس به برنامه مناسبتی سیم

«ماه عسل» تلخ

برنامه به نظر می‌رسد. شنیده‌ها حاکی از آن است که مبلغ یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون تومان را برای یک ماه طلب کرده است که علاوه‌براین مبلغ ۱۰۰درصد از دریافتی سازمان به‌عنوان حق آ‌وردنگی اسپانسر به آورنده حامی مالی تعلق می‌گیرد». این هفته‌نامه در ادامه این متن آورده است: «گفته می‌شود احسان علیخانی که تهیه‌کنندگی ویژه‌برنامه نوروز را نیز برعهده داشت، علاوه‌بر مبالغ دریافتی برای تهیه‌کنندگی و مجری‌گزارش، ماه میلیون تومان نیز به‌عنوان حق آ‌وردنگی دریافت کرد. آن‌طور که شنیده‌ها حکایت می‌کند درنهایت سازمان صداوسیما مبلغ ۸۰۰ میلیون تومان را برای برنامه ماه عسل تصویب کرده که طبق محاسباتی که صورت پذیرفت، نزدیک به چهار برابر بودجه برنامه‌های ویژه و مناسبتی و نزدیک به هشت برابر برنامه‌های روتین و متداول در تلویزیون ملی است.» البته به‌نظر می‌رسد این صحبت‌ها به‌دور از واکنش نیز نبوده است و علیخانی در پنجمین روز از اجرای خود که سه‌شنبه، دوم تیر پخش شد، پس از صحبت‌های یکی از میهمانان برنامه گفت: «درحال حاضر فیلم‌برداری مجالس عروسی از یک تهیه‌کننده باسابقه تلویزیون بیشتر است، برخی گمان می‌کنند تلویزیون خانه پدر بنده است، تلویزیون بودجه ندارد ولی تا دلتان بخواهد کارشناس دارد.

بعضی‌ها می‌گویند علیخانی هر کاری بخواهد می‌تواند انجام دهد و دستمان در پول بیت‌المال است. این برنامه هزینه‌ای در دست بیت‌المال ندارد ولی با نظارت سازمان صداوسیماست. این مطلب را باید می‌گفتم چراکه حالم با شنیدن این حرف‌ها بد می‌شود». به گزارش باشگاه خبرنگاران جوان، او در بخش دیگری از همین برنامه اظهار

جواد مرتآی: نمایش سنجاب‌های شنگول و منگول در تالار محراب روی

صحنه است؛ روایتی دیگر از یک قصه کهن با شخصیت‌های ماندگار.

اما این‌بار در قالب تن‌پوش‌های سنجاب که روی درخت زندگی می‌کنند.

پرداختن به کارهای کودک، آن‌هم در قالب شیوه‌های نمایشی همواره سخت‌تر از بزرگ‌سال است، چراکه آموزه‌های تربیتی با توجه به شرایط

زمانی در جامعه به‌صورت ر‌آمزد دچار تغییر و دگردیسی خودخواسته می‌شوند و در صورت نداشتن اشراف نسبت به چنین تغییراتی ممکن است مخاطب کودک نتواند با آن اثر ارتباط برقرار کند. رضا آشفته اما به‌نظر این مهم را به‌خوبی دریافته و با تغییر کاراکترهای قصه که همواره در نزد مخاطب همان آشنای قدیمی یعنی خانواده بُزْبُرقدی به سنجاب، توانسته ذهنیت کودک را به جست‌وخیز شخصیت‌ها، این‌بار روی درخت و با استفاده از پس‌زمینه جنگل و لانه آنها معطوف کند. و این‌بار در کنار شخصیت گرگ یعنی همان بلای همیشگی، یک شاهین هم اضافه شده است. اما چرا یک شاهین و نه مثلاً یک عقاب یا یک کرسک، شاید به‌خاطر اینکه شاهین پرنده‌ای ظریف و نسبت به گرگ

هنر

موجود در این کشور بسازد. ضمن اینکه مجموع عوامل این فیلم سینمایی چینی هستند. همچنین بنیاد گابریل گارسیا مارکز بنا دارد بزرگداشت کیارستمی را در اسپانیا برگزار کند، اما به دلیل تقارن برگزاری این بزرگداشت با زمان برنامه‌ریزی‌شده برای فیلم‌برداری در چین، این فیلم‌ساز نمی‌تواند در این مراسم شرکت کند. گفتنی است هم‌اکنون فیلم «کی‌برابر اصل» این کارگردان با بازی ژولیت بینوش در گروه سینمایی هنر و تجربه در حال اکران است.

شکرت در برنامه «ماه عسل» در حالی صورت گرفت

که این سه شرکت آگهی‌های تبلیغاتی به صورت مجزا و برخی به صورت برنامه زنده در شبکه سوم سیما داشته‌اند. احسان علیخانی، مجری و تهیه‌کننده «ماه عسل»، نیز در ابتدای برنامه درباره دلایل حضور میهمانان این برنامه به طور غیرمستقیم به روابط بازرگانی حاکم در برنامه اشاره کرده و گفته بود: «میهمان حاضر یک ماشین خفن برنده شدند، اومدم اسم ماشین را بگم، دیدم باید فاکتور بازرگانی بدم، نکفتم.» در ادامه برنامه اما میهمان حاضر در مورد چگونگی برنده‌شدن خودرو لکسوس ۲۶۰میلیونی عنوان کرد: «من سرایدار مدرسه هستم، یک «پراید» داشتم که به دلیل بیماری مادرم فروختم و درست در روز مادر برنده جایزه خودرو لکسوس شدم.»

میهمانان عادی، بازتاب‌های جنجالی

یکی دیگر از مباحثی که «ماه عسل» را جنجالی کرده است، حضور میهمان‌هایی است که در واقعیت ستاره یا چهره مشهوری نیستند. آنها افراد معمولی هستند که به واسطه کارهایشان و حضور در این برنامه مورد توجه قرار می‌گیرند. امسال نیز از همان اولین روز پخش برنامه یکی از میهمانان که برای اثبات عشق خود به زنی که دوسش داشت، خود را از تراس یک منزل پرت کرده بود، بازتاب‌های زیادی را نه تنها در خود برنامه بلکه در فضای مجازی داشت.

در پنجمین روز هم حضور مردی که با کراوات به صداوسیما آمده بود، بی‌حاشیه نبود. در برنامه روز دوشنبه، پس از پخش پیام‌های بازرگانی میهمان جدیدی جایگزین دو میهمان قبلی شد؛ دکتر و روان‌شناسی که از سال ۱۳۴۷- در ۱۲ سالگی - به آلمان رفته و در آن کشور تحصیل کرده بود. این پزشک باوجود اینکه استاد دانشگاه مونیخ و معاون دیارتمان جراحی قلب بود، بعد از گذشت ۳۰ سال به ایران بازگشت و هدفش از بازگشت به ایران را این‌گونه بیان کرد: «احساس می‌کنم دینی به مملکت‌م دارم و باید این دین را ادا کنم». استفاده از کراوات از سوی این فرد در یکی از پر مخاطب‌ترین برنامه‌های سیما تحجب بسیاری از بینندگان را برانگیخت که انعکاس آن در شبکه‌های اجتماعی، بحث‌هایی را به‌وجود آورد و از این اتفاق به عنوان اولین حضور یک مرد کراواتی در صداوسیما یاد شد. برنامه‌هایی همچون «ماه عسل» درحالی‌به صورت زنده از آنتن تلویزیون پخش می‌شوند که اجرای چنین برنامه‌هایی به دلیل مضامین، نوع میهمان‌ها و تسلط کافی عوامل برنامه، همواره مورد حساسیت مسئولان صداوسیما بوده و افرادی که به چنین امکانی برای اجرای زنده چنین برنامه‌های با انتقادها و واکنش‌های زیاد، دست پیدا می‌کنند، از حاشیه امنیتی بالایی برخوردارند.

فستیوال

مروری کوتاه بر آثار سی‌وهفتمین

دوره جشنواره فیلم مسکو

- ۱- **زنده باد آرمی**

کارگردان: یورن دونر/ فنلاند

خلاصه داستان: آرمی ریتا، آخرین بازمانده از نسل طراحان افسانه‌ای کمپانی ماریککو Marimekko و از مشهورترین افراد دنیا به‌حساب می‌آید. یک شرکت نمایشی قصد دارد تا زندگی شخصی و کاری این زن تمام‌نشدنی را به‌تصویر بکشد. این برنامه به زندگی آرمی در بین سال‌های ۱۹۴۹ تا ۱۹۶۸ اختصاص دارد: آن زمان که تأسیس شرکت مد fashion او را به سمت یک موفقیت بین‌المللی رهنمون کرده بود. تعصب وصف‌ناپذیر آرمی به شرکت، حتی در پاره‌ای موارد به زندگی کارمندان شرکت، روابط خانوادگی و دارایی‌های او آسیب وارد می‌کند. شرکت تا زمانی که زندگی آرمی به‌دلیل اقدام به خودکشی متزلزل نشده است، به فعالیت و پیشرفت خود ادامه می‌دهد.

- ۲- **منطقه‌ای که در اشغال یک کشور بیگانه باشد.**

کارگردان: گوران رادووانویچ/ صربستان.

خلاصه داستان: جماعت اهل صربستان به یاد می‌آورند که در کوزوو و در یک منطقه بسیار مجزا و محدود زندگی می‌کردند. زندگی صرب‌ها در یک وضعیت شوم و اسفناک به پایان می‌رسید و اگر کسی در این منطقه از دنیا می‌رفت، به‌سختی می‌شد او را به قبرستانی برد که در حیطه اختیاری دشمن بوده است در این‌میان، یک پیرمرد ۸۰ساله به وسیله نوهانش به خاک سپرده شد و پسرپرچو ۱۰ ساله‌ای که جرئت به‌خرج می‌دهد و دست به عملی تقریباً غیرممکن می‌زند، کاری که که او انجام می‌دهد، در میان جماعت صربستانی‌های ساکن در کوزوو بی‌نظیر است.

- ۳- **قهرمانان شیطان**

کارگردان: ژوئری آتوا/ اسپانیا

خلاصه داستان: سه پسر نوجوان که از راه دزدی‌های کوچک زندگی می‌کنند، یک‌بار به‌طور اتفاقی تصمیم می‌گیرند می‌توان با استفاده از ابزار خفونت، از هرکسی که به آنها توهین کرده و موجبات تحقیرشان را فراهم آورده، انتقام گرفت؛ از معلمان، دانش‌آموزان و هرکسی که از آنها متفرند. به‌زودی مشخص می‌شود یکی از آنها یک فاشه را به‌قتل رسانده و می‌خواهد یکی دیگر را نیز به‌قتل برساند. هیچ‌کس نمی‌تواند از قربانی بعدی چشم‌پوشی کند. سؤال دو نفر دیگر آن است: آیا برای متوقف‌کردن کشتار باید به خفونت پناه برد؟

- ۴- **اورلین**

کارگردان: آندری پروشکین / روسیه

خلاصه داستان: ورود یک غریبه مشخص به شهر اورلین که ادعا می‌کند نوازنده زبردستی است، شهر را به‌هم می‌ریزد.

- ۵- **پازندگان**

کارگردان: لوبلوهیرستوف / بلغارستان

خلاصه داستان: النّا، کوکو، پاستو و گوشو دانش‌آموزان دبیرستانی در شهر کوچک پرووینیکال هستند که دوستی صمیمی و جدایی‌ناپذیری با یکدیگر دارند. کوکو به النّا علاقه‌مند است که می‌خواهد خواننده شود. النّا از اینکه با یک گروه مشهور راک قرار ملاقات دارد، بسیار هیجان‌زده است. اما موضوع به‌وجودآمدن رابطه عاشقانه جدید، ناامیدی و ارتباطات پررنج را در راه دارد.

- ۶- **هانس عزیز و دوست‌داشتنی من**

کارگردان: الکساندر مینداده/ مشترک آلمان، روسیه و اوکراین

خلاصه داستان: این فیلم داستان کارگری روس‌تبار به نام پیوتر و مهندس آلمانی به نام هانس بوده که پیش از آغاز جنگ دوم جهانی طی یک مسافرت کاری به شوروی سابق می‌آیند. مهندسان آلمانی به‌همراه متخصصان روسی روی یک گياه روسی کار می‌کنند. به دلیل اشتباهی که از هانس سر می‌زند، کوره منجره شده و تلفات جانی به‌بار می‌آورد.

- ۷- **مخلوق زبیا**

کارگردان: میبو اوه/ ژاپن

خلاصه داستان: اوکانو معلم تازه‌وارد یک مهدکودک، زحمت فراوانی را متحمل می‌شود تا مشکلاتی نظیر عصبانیت والدین، رفتارهای غیرمنطقی و خفونت خانوادگی دانش‌آموزانش را مرتفع کند و همچنین تلاش می‌کند نوعی از همکاری جمعی را بین آنها گسترش دهد. از سویی دیگر ماسامی، مادر یکی از ا بچه‌ها زنی است که به دختر سه‌ساله‌اش آسیب وارد می‌کند، با خانم آکیکو که زن سنی است و به بیماری آلزایمر مبتلا است، این زن، تنها زندگی می‌کند و یگانه لذت زندگی‌اش ارتباط با یک پسر معلول است. انسان‌ها نمی‌توانند بدون احساس محبت به یکدیگر زندگی کنند؛ همان مهربانی‌ای که مانند شوکه گلی در روح هر انسان است و می‌تواند هر فردی را نجات دهد.

- ۸- **آرتوتور**

کارگردان: ایرنا ایوتیوا/ روسیه

خلاصه داستان: آرتوتور گفت‌وگویی درباره یک مکان (سرزمین) خیالی است که شخصیت‌های فیلم از دیدار خود از آن منطقه صحبت می‌کنند.

- ۹- **جاده**

کارگردان: رانا سالم/ لبنان

خلاصه داستان: فیلم درباره زندگی رانا و گای است که زوج جوانی هستند که در بیروت زندگی می‌کنند. در حالی که رانا بیشتر در رؤیاه‌ها و خاطراتش سیر می‌کند، گای زنی بسیار منطقی و جدی است.